

บทคัดย่อภาษาไทย

หอยทากสยาม *Cryptozonia siamensis* เป็นหอยทากชนิดจำเพาะถิ่น พบกระจายอยู่ทั่วทุกภาคประเทศในถิ่นที่อยู่อาศัยที่หลากหลายตั้งแต่ภูเขาไปจนถึงที่ราบลุ่ม ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเศษซากใบไม้บนพื้นดินในป่าตามแนวเทือกเขาหรือภูเขา กินอาหารได้หลายชนิดเช่น ซากพืชและต้นอ่อนของพืช มีรายงานการทำลายกล้าไม้โดยหอยทากสกุลนี้บ่อยครั้ง การศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาความผันแปรทางสัณฐานวิทยา โดยเปรียบเทียบลักษณะของเปลือกจากกลุ่มตัวอย่างหอยทั้งหมด 9 บริเวณทั่วประเทศไทย ผลจากการศึกษาความผันแปรทางสัณฐานวิทยา จากการวัดวิเคราะห์ สัณฐานวิทยาของเปลือกด้วยตัวแปร 14 ลักษณะ (shell height; shell width, aperture height, aperture width, body whorl width, spire height, body whorl height, shell height/shell width, shell height /spire height, shell height / body whorl height, shell width / aperture width, aperture height / aperture width, aperture width /spire height และ body whorl width / aperture width) วิเคราะห์ความแตกต่างของเปลือกโดยสถิติ Discriminant Analysis พบว่าลักษณะของเปลือกสามารถใช้จำแนกหอยทากสยาม จาก 19 กลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่มและ 2 กลุ่มเมื่อวิเคราะห์ด้วย principal component ผลการศึกษาความผันแปรทางสัณฐานวิทยาแสดงให้เห็นว่าอาจมีสปีชีส์ซ่อนเร้นในหอยทากสยามชนิดนี้

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

Cryptozona siamensis (Pfeiffer) 1856, is a pulmonate snail in the family Ariophantidae. It is considered to be a widely distributed species in Indochina and occupies isolated areas. Snail usually lives under the leaf litter. With geographically disjunct populations combined with a wide ranging distribution, *C. siamensis* is expected to represent a complex of cryptic species yet, to date, there are no data on the Morphological variation of *C. siamensis*. Thus, shell morphological variations were analysed. *Cryptozona siamensis* from 19 localities across three regions of Thailand plus an additional population from Malaysia was examined in 432 specimens. Fourteen variables of shell measurements were used to discriminate the group of snails. The results from Discriminant Analysis showing the effective variables with order by size of correlation within function were shell height; shell width, aperture height, aperture width, body whorl width, spire height, body whorl height, shell height/shell width, shell height /spire height, shell height / body whorl height, shell width / aperture width, aperture height / aperture width, aperture width /spire height, and body whorl width / aperture width. The results from Discriminant Analysis and Principal Component Analysis indicated that measurement characters of shell measurement can be divided snails into three and two groups, respectively. This suggests the presence of cryptic species under the name *C. siamensis*.